

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1998

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

N:o 44—52

SISÄLLYS

N:o	Sivu
44 Asetus passiasetuksen muuttamisesta	113
45 Valtioneuvoston päätös Suomen Ulkomaankauppaliiton valtionavun perusteista	115
46 Valtioneuvoston päätös turvavarastointiohjelmasta vuonna 1998	118
47 Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös kirjanpidossa käytettävistä menetelmistä	121
48 Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös rahoitusleasingsojimuksella vuokratun hyödykkeen merkitsemisestä konsernitilinpäätökseen	126
49 Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös kirjanpitoaineiston tilapäisestä säilyttämisestä ulkomailla	129
50 Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös kehittämismenojen aktivoimisesta taseeseen	131
51 Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä päätöksistä	133
52 Verohallituksen päätös liikkeen- ja ammatinharjoittajan työmatkasta aiheutuneen elantokustannusten lisäyksen vähentämisestä vuodelta 1998 toimitettavassa verotuksessa	134

N:o 44

Asetus

passiasetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä tammikuuta 1998

Sisäasiainministerin esittelystä
kumotaan 22 päivänä elokuuta 1986 annetun passiasetuksen (643/1986) 3 §:n 2 momentti ja 7 § sekä
muutetaan 3 §:n 3 momentti, 4—6 § ja 11 §:n 2 momentti seuraavasti:

3 §

Passin hakeminen

3) kutsuntatodistus kokonaan asepalveluksesta vapautetulle; tai
4) siviilipalvelustodistus.

5 §

Passin antaminen kiireellisessä tapauksessa

Henkilökohtaista passia koskevaan hakemukseen on tarvittaessa liitettävä selvitys siitä, ettei hakija ole hakenut tai saanut toisen maan kansalaisuutta. Hakemukseen on liitettävä riittävä määrä valokuvia, joista hakijan hyvin tuntee.

Kiireellisessä tapauksessa muikin kuin hakijan kotikunnan kihlakunnan poliisilaitos antaa passin, jos aiottu matka muuten peruuntuisi tai lykkääntyisi ja tämä olisi hakijalle kohtuutonta.

4 §

Asevelvollisen passihakemus

Passilain (642/1986) 8 §:n 5 momentissa ja 9 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu esteettömyys voidaan osoittaa passihakemukseen liitettävällä todistuksella, joka voi olla:

- 1) sotilaspassi;
- 2) kutsuntatodistus rauhan aikana vakinaisessa väessä palveluksesta vapautetulle;

6 §

Esteettömyyden selvittäminen

Jos passin antaa edustusto tai 5 §:ssä tarkoitettu muu kuin hakijan kotikunnan kihlakunnan poliisilaitos, on hakijan esteettömyys selvitettävä.

11 §

Seuruepassin antaminen

Seuruepassin antaa seurueen johtajan kotikunnan kihlakunnan poliisilaitos.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 23 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sisäasiainministeri *Jan-Erik Enestam*

N:o 45

Valtioneuvoston päätös**Suomen Ulkomaankauppaliiton valtionavun perusteista**

Annettu Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 1998

Valtioneuvosto on kauppaja- ja teollisuusministeriön esittelystä päättänyt:

1 §

Yleistä

Toimivaltainen ministeriö, jäljempänä ministeriö, voi myöntää valtion talousarvion rajoissa valtionapua Suomen Ulkomaankauppaliitto — Finlands Utrikeshandelsförbund r.y. -nimiselle järjestölle, jäljempänä Ulkomaankauppaliitto, sen mukaisesti kuin tässä päätöksessä määrätään ja ottaen huomioon mitä Ulkomaankauppaliiton toiminnasta ministeriön ja Ulkomaankauppaliiton välillä tehdyissä erillisissä sopimuksissa on sovittu.

2 §

Valtionapumäärärahan käyttötarkoitus

Ulkomaankauppaliitolle voidaan myöntää valtionapua sellaisiin toimintoihin, jotka ovat valtion talousarviossa Ulkomaankauppaliitolle osoitetun valtionapumäärärahan käyttötarkoituksen mukaisia. Valtionapu on tarkoitettu erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten kansainvälistymisen tukemiseen.

Valtionavun tarvetta ja tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon valtionavun hakijan taloudellinen asema, avustuksella tuettavan toiminnan tai toimenpiteen ajankohtaisuus sekä avustuksen suunniteltu käyttötapa ja sen saamisen tarve.

Valtionapua voidaan myöntää edellä 1 momentissa tarkoitettua toiminnasta aiheutuvien kulujen kattamiseen sen mukaan kuin vuosisopimuksessa tarkemmin määrätään, kuitenkin enintään 75 prosenttia toiminnan kokonaiskuluista.

3 §

Toiminnan taloudellisuus ja tuloksellisuus

Valtionavun edellytyksenä on, että Ulko-

maankauppaliiton toiminta on taloudellista ja tuloksellista ministeriön vuosisopimuksessa asettamien tulostavoitteiden mukaisesti.

Ulkomaankauppaliiton on toiminnassaan ja taloudenhoidossaan noudatettava tarkoituksenmukaista säästäväisyyttä.

4 §

Vuosisopimus

Toiminnoista, joihin Ulkomaankauppaliitolle voidaan myöntää valtionapua, ministeriö ja Ulkomaankauppaliitto tekevät valtion talousarvion rajoissa olevan vuosisopimuksen.

Vuosisopimuksessa sovitaan Ulkomaankauppaliiton toiminnalle asetettavista tavoitteista ja niiden toteutumista koskevasta ministeriön suorittamasta seurannasta.

Ulkomaankauppaliitto sopii erikseen Ulkoasiainministeriön kanssa kaupallisten sihteerien toiminnan käytännön järjestelyistä Suomen ulkomaanedustuksessa.

5 §

Hakemus ja päätös

Valtionapu myönnetään hakemuksesta, jossa on annettava riittävästi tietoja Ulkomaankauppaliiton tavoitteista ja toiminnasta. Hakemukseen on liitettävä toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajain kertomus edelliseltä tilikaudelta sekä toimintasuunnitelma ja vahvistettu talousarvio siitä toimintavuodesta, johon valtionapua haetaan.

Ministeriö päättää Ulkomaankauppaliitolle osoitettavan valtionavun määrästä ja sen ehdoista sen jälkeen kun valtion talousarvio on vahvistettu. Valtion rahoitusosuutta myöntäessään ja sen suuruutta mitoittaessaan ministeriö kiinnittää erityistä huomiota siihen, että

Suomen elinkeinoelämä olennaisella tavalla myötävaikuttaa ja osallistuu Ulkomaankauppaliiton toiminnan rahoittamiseen.

6 §

Valtionavun maksaminen

Myönnetystä valtionavusta voidaan maksaa ennakkoa. Valtionavun maksamisen aikataulusta voidaan päättää ennalta ministeriön ja Ulkomaankauppaliiton kesken vuosisopimuksen solmimisen yhteydessä. Valtionavun maksatus voi tapahtua erinä saajan käytössä olevalle valtion postisiirtotilille, mistä varoja saadaan nostaa vain sitä mukaa kuin niitä käytetään tarkoitukseensa.

7 §

Valtionavun käyttöä koskeva tilitys

Ulkomaankauppaliiton tulee antaa valtionavun käytöstä tilitys. Ulkomaankauppaliiton on pidettävä sen taloudesta toiminnan laatua ja laajuutta vastaavaa kirjanpitoa kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

8 §

Valtionavun valvonta

Ministeriö arvioi Ulkomaankauppaliiton toimintaa ja sen taloudellisuutta ja tuloksellisuutta sekä valvoo myönnetyn valtionavun käyttöä ja sen ehtojen täyttymistä.

Ministeriöllä tai sen määräämällä on oikeus tarkastaa Ulkomaankauppaliiton koko varainkäyttöä avustusehtojen täyttämisen selvittämiseksi sekä avustushakemuksessa ja avustuksen käyttämisestä koskevassa tilityksessä esitettyjen tietojen tarkastamiseksi. Ulkomaankauppaliitto on velvollinen esittämään ministeriölle tai sen määräämällä kaikki tarkastuksessa tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksen suorittamisessa.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus

Ulkomaankauppaliiton on välittömästi kirjallisesti ilmoitettava ministeriölle sille myönnetyn valtionavun käyttöön liittyvästä mahdollisesta väärinkäytöstä.

10 §

Ehtojen täyttämättä jättäminen

Jos havaitaan, että avustuksen ehtoja tai vuosisopimuksen mukaisia tulostavoitteita ei ole täytetty, ryhtyy ministeriö asian vaatimisiin toimiin antamalla Ulkomaankauppaliitolle asiasta huomautuksen, asettaa määräajan ehdon täyttämiseksi tai keskeyttää valtionavun maksamisen.

11 §

Valtionavun takaisinmaksaminen

Ministeriön on määrättävä valtionapu joko kokonaan tai osaksi maksettavaksi takaisin, jos Ulkomaankauppaliitto on käyttänyt valtionavun muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on myönnetty tai jos Ulkomaankauppaliitto ei ole täyttänyt valtionavun käytölle asetettuja ehtoja.

Ministeriö voi määrätä valtionavun joko kokonaan tai osaksi maksettavaksi takaisin, jos Ulkomaankauppaliitto on:

- 1) esittänyt valtionavun saamiseksi virheellisiä tietoja;
- 2) salannut seikkoja, jotka olisivat voineet vaikuttaa valtionavun myöntämiseen tai valtionavun ehtojen asettamiseen; taikka
- 3) kieltäytynyt antamasta valtionavun maksamista tai valvontaa varten tarvittavia tietoja, asiakirjoja tai muuta aineistoa.

Takaisin maksettavalle valtionapuerälle on maksettava, jos ministeriö sitä vaatii, valtionapuerän maksamispäivästä lukien vuotista korkoa korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä.

12 §

Valtionavun palauttaminen

Ministeriön on määrättävä Ulkomaankauppaliitto palauttamaan välittömästi valtiolle liikaa tai muuten perusteettomasti maksettua valtionapu. Jollei palautettavaa määrää makseta asetettuna eräpäivänä, on Ulkomaankauppaliiton suoritettava sille korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Ministeriö voi myös harkintansa mukaan määrätä valtionavun joko kokonaan tai osaksi palautettavaksi, jos Ulkomaankauppaliiton toiminnassaan saavuttamat tulokset olennai-

sesti poikkeavat vuosisopimuksessa sovituis-
ta tavoitteista.

13 §

Tulot ja ylijäämä

Ulkomaankauppaliiton 2 §:ssä tarkoitettusta toiminnasta saadut tulot käytetään tähän toimintaan ja sen kehittämiseen.

Ulkomaankauppaliiton toiminnasta syntyvästä ylijäämästä on palautettava valtiolle toiminnan kokonaiskuluista valtionavun rahoitusosuutta (75 prosenttia) vastaava osuus. Ylijäämällä tarkoitetaan Ulkomaankauppaliiton toiminnan tulosta ennen mahdollisia kirjanpitolain 5. luvun 14 ja 15 §:ien mukaisia varauksia.

Ministeriö voi kuitenkin Ulkomaankauppaliiton esittämästä erityisestä syystä jättää enintään 50 prosenttia yllä mainitusta palautuksesta Ulkomaankauppaliiton käyttöön 2 §:ssä tarkoitettuun toimintaan.

Palautus voidaan ministeriön päätöksellä suorittaa myös niin, että se otetaan vähennyksenä huomioon valtionapua maksettaessa.

14 §

Tarkemmat säännökset

Ministeriö voi antaa tarkempia säännöksiä

Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

tämän päätöksen täytäntöön panemisesta, erityisesti sen 5—13 §:ien osalta.

15 §

Muiden valtioneuvoston päätösten noudattaminen

Valtionavustuksia koskeviksi yleismääräyksiksi annetun valtioneuvoston päätöksen (490/1965) 7, 16 ja 17 §:ää sovelletaan Ulkomaankauppaliitolle myönnettävään valtionapuun.

16 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1998. Päätöstä noudatetaan ensimmäisen kerran siihen valtionapuun, joka valtion vuoden 1998 talousarvion rajoissa voidaan myöntää Ulkomaankauppaliitolle.

Tällä päätöksellä kumotaan Suomen Ulkomaankauppaliiton valtionavun perusteista 21 päivänä joulukuuta 1994 annettu valtioneuvoston päätös (1288/1994). Ennen tämän päätöksen voimaantuloa tehtyihin valtionapupäätöksiin sovelletaan kuitenkin kumotun päätöksen säännöksiä.

Ennen päätöksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanoon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Hallitusneuvos Elise Pekkala

Valtioneuvoston päätös turvavarastointiohjelmasta vuonna 1998

Annettu Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 1998

Valtioneuvosto on 17 päivänä joulukuuta 1982 annetun turvavarastolain (970/1982) 3 §:n 1 momentin nojalla kauppaja- ja teollisuusministeriön esittelystä päättänyt:

1 §

Vuonna 1997 voidaan turvavarastointisopimuksia tehdä valtion talousarvion rajoissa lääkkeiden velvoitevarastoinnista annetun asetuksen (608/1984) 1 §:ssä, sellaisena kuin se on 24 päivänä elokuuta 1990 annetussa asetuksessa (745/1990), luetelluista lääkeaineista sekä seuraavien, suluissa mainittuihin tullitariffin nimikkeisiin kuuluvien tavaroiden turvavarastoinnista:

- Vihannesten ja juuresten kylvösiemenet (07.13 ja 12.09)
- Paahtamaton kahvi (09.01)
- Soijapavut (12.01)
- Rypsin siemenet (12.05)
- Raaka rypsiöljy (15.14)
- Rehuhiiva (21.02)
- Etanoli (22.07)
- Natriumkloridi (25.01)
- Rikki (25.03)
- Kaoliini (25.07)
- Liitu (25.09)
- Tulenkestävät materiaalit (25.18, 69.02 ja 69.03)
- Kipsikivi (25.20)
- Boraatit (25.28 ja 28.40)
- Nikkelimalmi ja -rikaste (26.04)
- Molybdeenimalmi (26.13)
- Kivihiili lukuunottamatta antrasiittia sekä kivihiilibrikettejä ja niiden kaltaisia kiinteitä polttoaineita (27.01)
- Polttoturve (27.03)
- Kivihiilestä tai ruskokivestä valmistettu koksi tai puolikoksi (27.04)
- Raakaöljyt (27.09)
- Öljyt kumituotteiden valmistukseen (27.10)
- Voiteluöljyt ja -rasvat (27.10)
- Esitislattu raakaöljy (27.10)
- Moottoribensiini (27.10.)
- Lentopetroli (27.10)
- Dieselöljyt ja kevyet polttoöljyt (27.10)

- Raskaat polttoöljyt (27.10)
- Öljyt painovärien valmistukseen (27.10)
- Maaöljykaasut ja muut kaasumaiset hiilivedyt (27.11)
- Vedenkäsittelykemikaalit (28. ryhmä)
- Noki (carbon black) (28.03)
- Piimetalli ja puolijohdelaatuinen pii (28.04)
- Rikkidioksidi (28.11)
- Hiilidisulfidi (28.13)
- Ammoniakki (28.14)
- Natronlipeä (28.15)
- Bariumhydroksidi (28.16)
- Alumiinihydroksidi (28.18)
- Mangaanidioksidi (28.20)
- Koboltti (28.22)
- Bariumsulfaatti (28.33)
- Kromisulfaatti (28.33 ja 32.02)
- Mangaanisulfaatti (28.33)
- Polyfosfaatit (28.35)
- Natriumkarbonaatti (28.36)
- Vetyperoksidi (28.47)
- Kalsiumkarbidi (28.49)
- Tolueeni (29.02)
- Metanoli ja glykoli (29.05)
- Voiteluaineiden lisäaineet (29.19, 29.21, 29.32, 29.33, 29.34, 34.02, 30.11, 39.07 ja 40.02)
- Polyamiinit (29.21)
- Kumiteollisuuden vulkanisoinnin kiihdyttäjät ja säilyttäjät (29.21, 29.25, 29.30, 29.32, 29.33, 29.34, 38.12 ja 38.12)
- Lysiini (29.22)
- Isosyanaatit (29.29)
- Metioniini (29.30)
- A-, D- ja E-vitamiinit (29.36)
- Kaliumsulfaatti (31.04)
- Väriaineet ja painovärien pigmentit (32.03, 32.04 ja 32.05)
- Painoväri (32.15)
- Sulfonihappo (34.02)
- Valoherkät levyt, offsetlevyt, graafi-

- set filmit ja valokuvausfilmit rullissa (37.01 ja 37.02)
- Valonherkkä paperi (37.03)
  - Filmien kehitteet (37.07)
  - Elektrodimassa (38.01)
  - Aktiivihiili (38.02)
  - Piimaa (38.02)
  - Hyönteisten, tuhosienten ja rikkaruohojen hävittämisaaineet ja niiden raaka-aineet (38.08)
  - Öljynjalostus- ja kemianteollisuudessa käytettävät katalysaattorit (38.15)
  - Tulenkestävät laastit (38.16)
  - Kemikaalit (38.23)
  - HD-polyeteeni (39.01)
  - Polypropeeni (39.02)
  - ABS- ja SAN-muovit (39.03)
  - Polyeteerit (39.07)
  - Painovärien hartsit (38.06, 39.05 ja 39.07)
  - Polyamidit (39.08)
  - Polyuretaanit (39.09)
  - Silikonikumi (39.10)
  - Valimohartsit (39.13)
  - Ioninvaihtomassat (39.14)
  - Muoviset teokset (39.26)
  - Luonnonkumi (40.01)
  - Synteettinen kumi (40.02 ja 40.05)
  - Kumikankaat (40.08 ja 40.16)
  - Irtovilla ja villalangat (51.01 ja 51.06—51.09)
  - Puuvillakuitu (52.01)
  - Puuvillalangat (52.04—52.06)
  - Kudotut puuvillakankaat (52.08—52.11)
  - Synteettiset filamenttilangat (54.01 ja 54.02)
  - Kudotut synteettiset filamentti- ja kokokuitukankaat (54.07 ja 55.12—55.15)
  - Cordkankaat (54.08 ja 59.02)
  - Katkotut tekokuidut ja tekokuitulangat (55.03, 55.06 ja 55.08—55.10)
  - Polyamidipaperi ja polyamidikalvo (56.03)
  - Kumilla käsitellyt nimikkeeseen 54.01 tai 54.02 kuuluvaa tekokuitua olevat tekstiilikudemat (59.06)
  - Suodatinkankaat ja diafragma kankaat (59.11.)
  - Kiillepaperinauhat (68.14)
  - Lasimurska ja muut lasijätteet ja -romu (70.01)
  - Laminaatit (70.19)
  - Ferroseokset (72.02)
  - Rauta- ja teräsromu (72.04)
  - Dynamo- ja muuntajalevyt, jänneteräs, silattu teräslanka, erikoisteräkset, ontto vuoriporateräs, prosessiputket ja putkiston osat (72. ja 73. ryhmä)
  - Tinalla silattu tai pleteroitu pelti (72.10 ja 72.12)
  - Puhdistettu, muokkaamaton katodikupari ja valanteet (74.03)
  - Messinkiaihiot (74.03)
  - Messinkipyörötangot (74.07)
  - Nikkeli (75.01, 75.02 ja 75.03)
  - Alumiini (76.01, 76.02, 76.05, 76.07 ja 76.08)
  - Lyijy (78.01 ja 78.02)
  - Tina (80.01, 80.02 ja 80.03)
  - Vaihdeettavat työkalut työstökoneita varten (82.07, 82.08 ja 82.09)
  - Juotostarvikkeet (83.11)
  - Ydinpoltoaine, kattilat, pumput, puhaltimet, vedenkäsittelyjärjestelmät, vesi-, höyry- ja kaasuturbiinit laitteineen ja osineen (84. ryhmä)
  - Dieselmoottorit ja niiden osat (84.08 ja 84.09)
  - Laitetuulettimet (84.14)
  - Koneiden ja laitteiden osat ja tarvikkeet (84.66)
  - Elektroniikka-, sähkö- ja atk-laitteiden osat ja tarvikkeet (84.71 ja 84.73)
  - Vierintälaakerit (84.82)
  - Yleiskäyttöiset osat (84.85)
  - Säätosauvat, säätosauvojen toimintalaitteet ja asennonosituslaitteet osineen (84., 85. ja 90. ryhmä)
  - Sähköteknilliset laitteet (85. ja 90. ryhmä)
  - Sähkömagneetit, kestopagneetit ja niihin tarkoitetuista erikoisaineista tehdyt teelmät sekä muut laitteet ja osat (85.05)
  - Paristot (85.06)
  - Akut (85.07)
  - Dieselmoottorien sähkölaitteet (85.11)
  - Sähkölaitteet ja niiden osat (85.14 ja 85.15)
  - Langallisiin puheluihin ja sähkötykseen tarkoitettujen sähkölaitteiden ja kantoaaltolaitteiden osat (85.17)
  - Mikrofonit, kaiuttimet ja pienjaksovahvistimet (85.18)
  - Äänen ja kuvan talteenotto- tai toistolaitteiden osat ja tarvikkeet (85.22)
  - Atk- ja muut tietotalenteet (85.24)
  - Radiolennätinlähettimien ja radiopuhelinlähettimien ja -vastaanottimien, yleisradio- ja televisiolähettimien ja -vastaanottimien, televisiokameroiden, meri- ja ilmaliikenteen radioturvalisuuslaitteiden, tutkalaitteiden

den sekä radiokauko-ohjauslaitteiden osat (85.29)

— Sähkölaitteiden osat rautatie-, maantie-, sisävesi-, satama- tai lentoliikenteen valvontaa varten (85.30)

— Kuuloon ja näköön perustuvien sähkömerkinantolaitteiden osat (85.31)

— Sähkökondensaattorit (85.32)

— Sähkölaitteet sähkövirtapiirin kytke- mistä, katkaisemista, suojaamista tai liittämistä varten, vastukset, painetut piirit, kytkintaulut ja ohjauspöydät (85.33, 85.34, 85.35, 85.36, 85.37 ja 85.38)

— Tekstin- ja kuvankäsittelyn varaosat ja komponentit (85.38, 85.40, 85.41 ja 85.42)

— Sähköhehkulamppujen ja sähköpurkauslamppujen osat (85.39)

— Elektroniputket, katodisädeputket, televiokameraputket ja elohopeatasasuuntausputket, valokennot, pietsosähköiset kiteet, diodit, transistorit sekä niiden kaltaiset puolijohdekomponentit, valoa lähettävät diodit ja elektroniset mikropiirit (85.40, 85.41 ja 85.42)

— Eristetty sähkölanka (85.44)

— Hiiliteokset sähkötarkoituksiin (85.45)

— Eristimet (85.46)

— Sähkökoneiden, -laitteiden ja -tarvikkeiden eristysosat (85.47)

— Ajoneuvojen voimansiirtolaitteet ja laakerit (87.08)

— Lentokoneiden osat (88.03)

— Valokopio- ja lämpökopiolaitteiden osat ja tarvikkeet (90.09)

— Lääketieteessä ja kirurgiassa käytettävät kojeet ja laitteet (90.18)

— Tiheyden, paineen, kosteuden, lämpötilan, nopeuden, virtauksen, pinnankorkeuden tai muun fysikaalisen suureen mittaukseen tai säätöön tarkoitettujen kojeiden osat ja tarvikkeet (90.25, 90.26 ja 90.32)

— Ajoneuvojen anturit, termostaatit ja mittarit (90.28, 90.29 ja 90.32)

— Värinauhhat (96.12).

Tämä päätös tulee voimaan 3 päivänä helmikuuta 1998.

Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

Ylitarkastaja Marjaana Aarnikka

N:o 47

**Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös
kirjanpidossa käytettävistä menetelmistä**

Annettu Helsingissä 26 päivänä tammikuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministeriö on 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 4 §:n 3 momentin, 5 §:n 6 momentin ja 8 §:n 3 momentin nojalla päättänyt:

1 luku

**Koneellisten tietovälineiden
hyväksikäyttäminen**

1 §

Määritelmät

Koneellisella tietovälineellä tarkoitetaan:

1) optista levyä, magneettilevyä tai -nauhaa taikka muuta vastaavaa tietokoneessa käytettävää välinettä (*tietoväline*);

2) filmiä, jolle on pienennettynä tulostettu tietovälineellä ollut aineisto; sekä

3) filmiä, jolle on pienennetty selväkielisenä paperilla ollut aineisto.

Osakirjanpidolla tarkoitetaan kirjanpitoa, josta tiedot siirretään pääkirjanpitoon liiketahtumina tai niiden yhdistelminä koneelli-

sesti taikka osakirjanpidon merkintöjen yhdistelmistä kirjaamalla. Osakirjanpidosta tiedot saadaan siirtää pääkirjanpitoon myös toisen osakirjanpidon kautta.

2 §

Selväkieliseksi saattaminen

Sen lisäksi mitä kirjanpitolain 2 luvun 8 §:n 1 momentissa säädetään tietovälineellä olevien tietojen selväkieliseksi saattamisesta, kirjanpitovelvollisella tulee olla käytettävissään tietojärjestelmä tai menetelmä, jolla tiedot tai kirjanpitoaineistosta valitut tapahtumat voidaan tarvittaessa saattaa tarkastettavaksi ja siirtää toiselle koneelliselle tietovälineelle ilman aiheutonta viivytystä.

Paperilta kuvatun tositteen tai muun kirjanpitoaineiston tulee olla tulostettavissa paperille selväkieliseen muotoon ja värejä lukuun ottamatta samanlaisena kuin tosite tai muu aineisto oli alkuperäisenä.

Tietovälineelle laaditun tositteen tulee olla tulostettavissa selväkielisenä paperille siten, että kaikki kirjanpitolaissa ja muussa laissa tositteelta edellytetyt tiedot ovat nähtävissä muuttamattomina, vaikka tositteen muoto ei vastaa alkuperäistä tositetta. Näiden tietojen tulee olla tarvittaessa saatavissa myös tietokoneen näytölle samansisältöisinä kuin ne olisivat paperille tulostettaessa.

3 §

Tositteiden ja kirjanpitomerkintöjen säilyttäminen samanaikaisesti koneellisella tietovälineellä

Kirjanpitomerkinnät saadaan tehdä koneelliselle tietovälineelle siten, että konekielisesti säilytettävään tositteeseen yhdistetään tositteen numero, päiväys ja muut kirjanpitomerkinnät sekä muut liiketapahtuman käsittelyä ja hyväksymistä koskevat tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua menettelyä noudattavan kirjanpitovelvollisen on täsmäytyksin tai muulla tavalla osoitettava, että osa- tai peruskirjanpidon tositteet, liiketapahtumat ja kirjanpitomerkinnät on käsitelty täydellisinä pääkirjanpidossa. Osakirjanpidon

saldot on kuukausittain täsmäytettävä pääkirjan vastaavien tilien saldojen kanssa.

4 §

Kirjanpitoaineiston säilyttäminen koneellisella tietovälineellä tilikauden aikana

Tilikauden aikana on kirjanpitoaineisto säilytettävä kahdella koneellisella tietovälineellä. Säilyttämiseen saadaan käyttää tietovälinettä, jolle tietoja voidaan tallentaa uudestaan.

Jos tositteet säilytetään myös alkuperäisinä paperilla, kirjanpitovelvollinen voi käyttää 1 momentissa tarkoitettuun säilyttämiseen vain yhtä koneellista tietovälinettä, joka on varmistettava.

Se, jonka tehtäväksi kirjanpito on toimeksiannolla uskottu, saa säilyttää useamman kirjanpitovelvollisen tietoja samalla koneellisella tietovälineellä.

5 §

Kirjanpitoaineiston säilyttäminen pysyvästi koneellisella tietovälineellä

Kirjanpitolain 3 luvun 6 §:n mukaisena tilinpäätöksen laatimisaikana on tämän päätöksen nojalla säilytettävä kirjanpitoaineisto siirrettävä kahdelle pysyvästi säilytettävälle koneelliselle tietovälineelle, joiden kummankin tietosisällön oikeellisuus on tarkistettava ennen kuin tilapäiseen säilyttämiseen käytetty tietoväline otetaan muuhun käyttöön tai tehdään käyttökelvottomaksi. Pysyvällä säilyttämisellä tarkoitetaan kirjanpitolain 2 luvun 10 §:n mukaista säilytysaikaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulle koneelliselle tietovälineelle tallennettuja kirjanpito-tietoja ei saa muuttaa. Muuttamisen estämiseksi on käytettävä sellaisia koneellisia tietovälineitä, joille kerran tallennettuja tietoja ei voida korvata uusilla tiedoilla tai menetelmiä, joissa tarkisteen laskennalla tai muulla tavalla voidaan osoittaa tietojen muuttumattomuus.

Mitä säädetään 4 §:n 2 ja 3 momentissa, sovelletaan myös kirjanpitotietojen säilyttämiseen pysyvästi koneellisella tietovälineellä.

6 §

Koneellisen tietovälineen sisällön turvaaminen

Koneellisen tietovälineen kunto on tarkistettava määräajoin. Laitteiston vaihtamisen yhteydessä tiedostot on muunnettava tai tiedot on tulostettava muuhun kirjanpitolain sallimaan muotoon, jos järjestelmä tai menetelmä ei ole yhteensopiva uuden laitteiston kanssa. Jos koneellisella tietovälineellä olevan tiedon tekninen taltiointimuoto muuttuu, on muunnon jälkeen varmistettava tiedon muuttumattomuus.

Koneellinen tietoväline on säilytettävä turvallisuudessa tilassa, joka ei ole välittömässä yhteydessä tilaan, jossa toinen samansisältöinen koneellinen tietoväline säilytetään.

7 §

Merkintä tallentamisajasta sekä tietojen yksilöintimerkintä

Koneellisessa tietovälineessä on oltava merkintä aineiston tallentamisajankohdasta.

Koneellisella tietovälineellä tai erillisessä asiakirjassa on oltava merkintä, joka osoittaa välineellä olevat tiedot tositenumeroiden, kirjanpito- ja kirjainpito nimen, aikarajojen tai muun yksilöinnin avulla.

2 luku

Kirjausten tekeminen yhdistelminä pääkirjanpitoon

1 §

Kirjanpitomerkinnän tekeminen yhdistelmänä ja yhdistelmäsite

Kirjanpitomerkinnät pääkirjanpitoon saadaan tehdä yhdistelmänä, jos osakirjanpidon tai peruskirjanpidon merkinnät sisältävät toisitteittain eriteltyinä ne viennit, joista yhdistelmä muodostuu.

Vientien sijasta saadaan yhdistelmä muodostaa liiketapahtumista erotetusta rahamäärästä, joka on merkitty peruskirjanpidossa omaksi tiedokseen. Niiden yhteenlaskettu määrä muodostaa yhdistelmän määrän.

Pääkirjanpitoon yhdistelmänä kirjattava to-

site on numeroitava siten, että kirjausketju osakirjanpidosta tai peruskirjanpidosta yhdistelmään ja edelleen pääkirjanpitoon on vaikeuksista todettavissa (*yhdistelmäsite*). Yhdistelmäsitteen numerointina saadaan käyttää peruskirjanpidon tunnusta ja yhdistelmän päivämäärää.

2 §

Yhdistelmäsitteen kattama ajanjakso

Yhdistelmä saadaan kirjata pääkirjanpitoon enintään kuukausikohtaisena tai neljän viikon jakson kattavana yhdistelmäsitteenä.

3 §

Täsmäyttäminen

Osakirjanpito tai sen yhdistelmä on täsmäytettävä pääkirjanpitoon vähintään tilikausittain. Täsmäytyksessä on verrattava osakirjanpidon tilien saldoja pääkirjanpidon vastaavien tilien saldoihin.

Jos kirjanpitovelvollinen luovuttaa tai vastaanottaa kirjanpito- ja kirjainpito tietoja konekielisesti toiselta kirjanpitovelvolliselta, ne on täsmäytettävä vähintään tilikausittain.

4 §

Rahalaitoksen tiliotteet peruskirjanpitoon

Kirjanpitovelvollinen saa käyttää peruskirjanpitoon rahalaitoksen antamia tiliotteita, jos ne vastaanotetaan vähintään kuukausittain.

Jos tiliotteelle on merkitty yhdistelminä tilillepano- ja tililtä nostotapahtumia, ne on eriteltävä tiliotteella tai sen liitteellä pääkirjanpitoa vastaavalla tavalla.

Merkinnät pääkirjanpitoon saadaan tehdä tiliotteilla pidettävästä peruskirjanpidosta kuukausikohtaisina tai neljän viikon jakson kattavina yhdistelmäsitteinä.

Kirjanpitovelvollisen, joka soveltaa 1 momentin mukaista menettelyä, on viivytyksettä päiväkohtaisesti merkittävä käteisellä rahalla suoritettujen maksujen erilliseen peruskirjanpitoon aikajärjestyksessä. Käteisellä rahalla suoritettujen maksujen merkitseminen pää-

kirjanpitoon saadaan tehdä kuukausikohtaisina tai neljän viikon jakson kattavina yhdistelmätositteina tämän päätöksen säännöksiä noudattaen.

Kirjanpitovelvollisen, joka noudattaa 1 momentissa tarkoitettua menettelyä, tulee järjestää kirjanpitonsa siten, että siitä saadaan arvonlisäverolain (1501/1993), ennakoperintälain (1118/1996) ja muiden kirjanpidon pitämiseen vaikuttavien lakien edellyttämät tiedot siltä osin kuin ne koskevat kirjanpitovelvollista.

3 luku

Korjausmerkinnän tekeminen

1 §

Korjausmerkintä

Korjausmerkinnällä tarkoitetaan virheelliseksi todetun kirjanpitomerkinän korjaamista ilman uutta tositetta. Korjausmerkinnällä saadaan korjata alkuperäisen kirjanpitomerkinän seuraavia tietoja:

- 1) päiväys;
- 2) tiliointi;
- 3) rahamääräinen arvo; ja
- 4) vientiselite.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi saadaan korjata tositenumeroa, joka yksilöi liiketapahtuman todentavan alkuperäisen tositetten. Korjaus on tehtävä siten, että kirjausketju alkuperäiseen tositteeseen säilyy.

Korjausmerkinnällä saadaan lisätä kirjanpitoventejä alkuperäiseen kirjanpitomerkinään. Tällaiset lisäykset on erotettava alkupe-
räisistä kirjanpitoventienneistä.

Korjausmerkinnällä ei saa poistaa alkupe-
räistä kirjanpitomerkinää. Jos tehty kirjanpi-
tomerkintä osoittautuu aiheettomaksi, se saa-
daan mitätöidä soveltaen tämän luvun sään-
nöksiä.

2 §

Korjausmerkinnän teko aika

Korjausmerkinnän saa tehdä tilikauden aikana sekä tilikauden päättymisen jälkeen kirjanpitolain 3 luvun 6 §:n mukaisena tilin-
päätöksen laatimisaikana.

3 §

Konekielisen korjausmerkinnän varmentaminen

Korjattuun konekieliseen kirjanpitomerkin-
tään tulee liittää tietokoneen tekemä käyttä-
jäleima, joka osoittaa korjauksen tekijän ja
tekoajan.

4 §

Korjausmerkintöjen täsmäyttäminen

Jos korjausmerkintä on tehty erilliseen osakirjanpitoon, josta tiedot on siirretty yhdistelminä pääkirjanpitoon, on korjauksesta tehtävä vienti tai yhdistelmävientti, joka siirretään pääkirjanpitoon. Kirjanpitovelvollisen on täsmäytys selvityksin osoitettava, että korjauksen jälkeen osakirjanpidon tiedot vastaavat pääkirjanpitoon tehtyjä merkintöjä.

Kirjanpitovelvollisen on tilintarkastajan tai viranomaisen vaatimuksesta laadittava päiväkirja tai pääkirja, joka sisältää myös korjatut kirjanpitomerkinät alkuperäisessä muodossaan yliviivattuina tai muulla tavalla selkeästi mitätöityinä ja, konekielisessä korjaukses-
sa, käyttäjäleimalla varustettuina.

Jos peruskirjanpidon kirjanpitomerkinät laaditaan selväkieliseen muotoon paperille, on siihen merkittävä sekä mitätöidyt että korjatut kirjanpitomerkinät.

4 luku

Erytyiset säännökset

1 §

Päätöksen soveltamista koskevat ohjeet ja lausunnot

Kirjanpitolautakunta voi kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla antaa ohjeita ja lausuntoja tämän päätöksen soveltamisesta.

2 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä hel-
mikuuta 1998.

3 §

Siirtymäsäännökset

Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä päätöstä kirjanpitoonsa siten kuin kirjanpitolain 9 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetään.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi kir-

janpitovelvollinen saa soveltaa tämän päätöksen 1 luvun säännöksiä ennen 2 §:ssä tarkoitettua ajankohtaa päätyneiden tilikausien kirjanpitoaineiston säilyttämiseen. Kirjanpitovelvollisen tulee täsmäytyksin osoittaa, että näin tallennettava kirjanpitoaineisto vastaa alkuperäistä selväkielistä kirjanpitoaineistoa.

Helsingissä 26 päivänä tammikuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

Neuvotteleva virkamies Timo Kaisanlahti

N:o 48

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös
rahoitusleasingsopimuksella vuokratun hyödykkeen merkitsemisestä
konsernitilinpäätökseen

Annettu Helsingissä 26 päivänä tammikuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministeriö on 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitolain (1336/1997) 6 luvun 18 §:n 1 momentin nojalla päättänyt:

1 §

Soveltamisala

Tätä päätöstä on sovellettava, kun kirjanpitovelvollinen vuokralleottajana merkitsee rahoitusleasingsopimuksella hallintaansa vastaanottaman hyödykkeen konsernitilinpäätökseensä niin kuin se merkittäisiin ostettuna, ja kun kirjanpitovelvollinen vuokralleantajana merkitsee rahoitusleasingsopimuksella vuokralleottajan hallintaan luovuttamansa hyödykkeen konsernitilinpäätökseensä niin kuin se merkittäisiin myytyinä.

Päätös koskee muita kirjanpitovelvollisia kuin kirjanpitolain 8 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuja rahoitustarkastuksen valvonnassa olevia yhteisöjä.

Tämä päätös ei sisällä rahoitusleasingsopimuksen sopimusoikeudellista määrittelyä.

2 §

Rahoitusleasingsopimus

Sen lisäksi mitä kirjanpitolain 6 luvun 18 §:n 1 momentissa säädetään, sopimuksen käsitteleminen rahoitusleasingsopimuksena edellyttää, että sopimuksen mukaan vuokralleantaja saa kohtuullisena pidettävän tuoton sijoittamalleen pääomalle sekä pääoman palautuksen ja että sopimus täyttää vähintään yhden seuraavista edellytyksistä:

1) sopimuksessa määrättyjen leasingmaksujen nykyarvo vuokratuon alkaessa on vähintään yhtä suuri kuin hyödykkeen todennäköinen luovutushinta;

2) vuokraus käsittää pääosan hyödykkeen jäljellä olevasta taloudellisesta pitoajasta;

3) omistusoikeus siirtyy vuokralleottajalle

ilman eri sopimusta vuokrakauden päättyessä tai vuokralleottajalla on oikeus ostaa hyödyke vuokrakauden päätyttyä hintaan, joka on niin paljon sen todennäköistä luovutushintaa alempi, että oikeuden käyttämisestä on sopimuksen tekohetkellä pidettävä todennäköisnä.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu nykyarvo määritetään käyttäen sopimuksen mukaista korkokantaa. Jos korko ei ilmene sopimuksesta, nykyarvo määritetään käyttäen korkokantaa, jolla vuokralleottaja saisi hyödykkeen hankkimiseen tarvittavan luoton sopimuksen tekohetkellä.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vuokrakauden pääosana pidetään aina vuokra-aikaa, joka on vähintään kolme neljäsosaa vuokrakauden alkaessa arvioidusta hyödykkeen taloudellisesta pitoajasta. Muussa tapauksessa sopimusta voidaan pitää rahoitusleasingisopimuksena, jos siihen sisältyy ehto, jonka mukaan vuokralleottaja voi vuokrakauden päätyttyä jatkaa sopimusta merkittävästi nykyistä edullisemmilla ehdoilla.

3 §

Merkitseminen vuokralleottajan konsernitilinpäätökseen

Vuokralle otettu hyödyke ja siitä suoritettavat leasingmaksut merkitään vuokralleottajan konsernitilinpäätökseen seuraavasti:

1) sopimuksen alkuajankohdan mukainen leasingmaksujen nykyarvo merkitään konsernitaseessa yhtäältä hyödykkeen hankintamenona vastaaviin asianomaiseen aineellisten hyödykkeiden nimikkeeseen ja toisaalta vastattaviin vieraaseen pääomaan jaoteltuna lyhyt- ja pitkäaikaiseen;

2) edellä 1 kohdassa tarkoitettu hankintameno kirjataan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi hyödykkeen taloudellisena pitoaikana;

3) leasingmaksut jaetaan korkomenoksi ja leasingvelan lyhennykseksi.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu aktivointi ei saa ylittää hyödykkeen todennäköistä luovutushintaa.

Jos ei ole todennäköistä, että osto-oikeutta tullaan käyttämään, 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu hankintameno poistetaan sopimuksen mukaisena vuokra-aikana, jos se on taloudellista pitoaikaa lyhyempi.

Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu jakautuma ei ilmene leasingisopimuksesta,

korkomenon osuus määritetään siten, että jäljellä olevalle pääomalle laskettava korkoprosentti pysyy koko ajan muuttumattomana.

Vuokralleottajan konsernitilinpäätöksen liitetietona on ilmoitettava:

1) rahoitusleasingisopimuksin hallintaan saatujen ja konsernitaseen vastaaviin merkittyjen hyödykkeiden arvo tase-erittäin;

2) konsernitaseen vastattaviin merkityt rahoitusleasingvelat jaoteltuna lyhyt- ja pitkäaikaisiin; sekä

3) vastaiset leasingmaksut, joiden suorittamiseen on sitouduttu, tulevien tilikausien mukaisina yhteissummina.

4 §

Merkitseminen vuokralleottajan konsernitilinpäätökseen

Vuokralle annettu hyödyke ja siitä saadut maksut merkitään vuokralleottajan konsernitilinpäätökseen seuraavasti:

1) sopimuskauden alkaessa konsernitaseen vastaaviin saamiseksi merkitään nettosijoitus, jolla tarkoitetaan leasingmaksujen ja hyödykkeen jäännösarvon (*bruttosijoituksen*) nykyarvoa;

2) saadut leasingmaksut jaetaan korkotuloiksi ja suoritukseksi saamisesta, ja korkotulot kirjataan varovaisuuden periaatetta noudattaen niin, että korkoprosentti jäljellä olevalle nettosijoitukselle pysyy muuttumattomana.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu nykyarvo lasketaan käyttäen sopimuksessa määrättyä korkokantaa.

Milloin vuokralleottaja on hyödykkeen valmistaja tai jälleenmyyjä, myyntivoitto tai -tappio merkitään konsernitilinpäätökseen liiketoimintaan kuuluvan myynnin tavoin. Myyntivoitto tai -tappio lasketaan vähentämällä hyödykkeen todennäköisestä luovutushinnasta tai sitä pienemmästä leasingmaksujen ja jäännösarvon nykyarvojen yhteismäärästä hyödykkeen poistamatta oleva hankintameno. Jos leasingisopimuksen mukainen korkokanta on vallitsevaa markkinakorkoa pienempi, määritetään myyntivoiton tai -tappion laskemisessa käytettävä nykyarvo sopimuksen tekohetken markkinakorkokannan mukaisesti.

Vuokralleottajan konsernitilinpäätöksen liitetietona on ilmoitettava:

1) vastaisten leasingmaksujen ja jäännösarvojen yhteismäärä;

2) edellä 1 kohdassa tarkoitetun määrän ja tasearvon erotus; sekä
3) jäännösarvojen yhteissumma.

5 §

Päätöksen soveltamista koskevat ohjeet ja lausunnot

Kirjanpitolautakunta voi kirjanpitolaissa

Helsingissä 26 päivänä tammikuuta 1998

säädetyllä tavalla antaa ohjeita ja lausuntoja tämän päätöksen soveltamisesta.

6 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1998.

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

Neuvotteleva virkamies Timo Kaisanlahti

N:o 49

**Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös
kirjanpitoaineiston tilapäisestä säilyttämisestä ulkomailla**

Annettu Helsingissä 26 päivänä tammikuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministeriö on 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 9 §:n nojalla päättänyt:

1 §

*Ulkomailla laaditun tositteiden ja
kirjanpitoaineiston säilyttäminen*

Kirjanpitovelvollisen tosite, joka on laadittu muussa Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa (*OECD-valtiossa*), saadaan säilyttää tilapäisesti siinä valtiossa sijaitsevassa kirjanpitovelvollisen toimipaikassa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tosite on toimitettava Suomeen kirjanpitolain 3 luvun 6 §:n mukaisena tilinpäätöksen laatimisaikana. Tosite saa olla koneellisessa muodossa siten kuin siitä erikseen säädetään.

Tilintarkastajan vaatimuksesta tulee 1 momentissa tarkoitettu tosite esittää Suomessa tilikauden aikana:

1) säilytyspaikan ja kirjanpitovelvollisen Suomessa sijaitsevan toimipaikan välisen tosiaikaisen tietokoneyhteyden avulla; tai

2) toimittamalla tosite tilintarkastajalle viimeistään kuukauden kuluttua vaatimuksen esittämisestä.

Viranomaiselle 1 momentissa tarkoitettu tosite tulee esittää Suomessa alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä viimeistään kuukauden kuluttua vaatimuksen

tekemisestä, jollei viranomaisen pidä riittävässä 3 momentin 1 kohtaa vastaavaa esittämisestä.

Jos ulkomaisen toimipaikan sijaintivaltion laki kieltää alkuperäisten tositteiden viemisen maasta, tositteesta on laadittava oikeaksi todistettu jäljennös, johon sovelletaan, mitä alkuperäisestä tositteesta säädetään.

Kirjanpitolautakunta voi kirjanpitovelvollisen hakemuksesta myöntää luvan tositteiden säilyttämiseen tässä pykälässä tarkoitettulla tavalla muussa kuin OECD-valtiossa. Kirjanpitolautakunnan on pyydettävä verohallitukselta lausunto hakemuksesta.

Mitä tässä pykälässä säädetään tositteesta, sovelletaan myös tositteeseen perustuvaan kirjanpitomerkintään sekä muuhun kirjanpitoaineistoon.

2 §

*Kirjanpitoaineiston vieminen ulkomaille
kirjanpidon hoitamiseksi ja tilinpäätöksen
laatimiseksi*

Kirjanpitovelvollisen Suomessa laadittu tosite saadaan viedä toiseen OECD-valtioon kirjanpidon hoitamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi.

Ennen 1 momentissa tarkoitettua tositteiden viemistä kirjanpitovelvollisen on laadittava tositteista selvitys, joka liitetään Suomessa säilytettävään kirjanpitoaineistoon. Selvityksessä on esitettävä:

- 1) tositelajit;
- 2) tositteiden tarkoittama ajanjakso;
- 3) tieto tositteiden säilytyspaikasta; sekä
- 4) tieto siitä, kuka vastaa tositteiden säilyttämisestä ulkomailla.

Tässä pykälässä tarkoitettuun tositteeseen sovelletaan, mitä 1 §:n 2—4 momentissa säädetään.

Kirjanpitolautakunta voi kirjanpitovelvollisen hakemuksesta myöntää luvan tositteen viemiseksi muuhun kuin OECD-valtioon 1 momentin mukaisessa tarkoituksessa. Kirjanpitolautakunnan on pyydettävä verohallitukselta lausunto hakemuksesta.

Mitä tässä pykälässä säädetään tositteesta,

Helsingissä 26 päivänä tammikuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

sovelletaan myös kirjanpitokirjojen ja muun kirjanpitoaineiston viemiseen ulkomaille.

3 §

Päätöksen soveltamista koskevat ohjeet ja lausunnot

Kirjanpitolautakunta voi kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla antaa ohjeita ja lausuntoja tämän päätöksen soveltamisesta.

4 §

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1998. Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä päätöstä kirjanpitoonsa siten kuin kirjanpitolain 9 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetään.

Neuvotteleva virkamies Timo Kaisanlahti

N:o 50

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös kehittämismenojen aktivoimisesta taseeseen

Annettu Helsingissä 26 päivänä tammikuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministeriö on 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla päättänyt:

1 §

Soveltamisala

Kirjanpitovelvollisen on noudatettava tätä päätöstä aktivoidessaan kehittämismenoja taseeseensa.

2 §

Kehittämistoiminta

Kehittämistoiminnalla tarkoitetaan tutkimuksen tulosten tai muun tiedon soveltamista kirjanpitovelvollisen saatavilla oleviin hyödykkeisiin verrattuna olennaisesti toisenlaisen hyödykkeen kehittämiseen (*kehittämishankkeeseen*) ennen kuin kirjanpitovelvollinen aloittaa hyödykkeen taloudelliseksi tai kannattavaksi tarkoitetun hyödyntämisen.

Kehittämistoimintaan kuuluvat:

- 1) uusien tai parannettujen tuote- tai menetelmävaihtoehtojen arvottaminen;
- 2) tuotantoa edeltävien prototyyppien ja mallien suunnittelu, valmistaminen ja testaus;
- 3) uuteen teknologiaan perustuvien työkalujen, mallien ja muottien suunnittelu, valmistaminen ja koestus; sekä
- 4) koelaitoksen suunnittelu, rakentaminen ja koekäyttö.

3 §

Kehittämismenot

Kehittämismenoihin luetaan kehittämistoiminnasta aiheutuneet kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n mukaiset menot. Henkilöstömenoista huomioon otetaan ne, jotka aiheutuvat kehittämistoiminnassa välittömästi toimivista henkilöistä. Jos aineellista käyttöomaisuutta käytetään vain osaksi kehittämistoimintaan, kehittämismenoihin saa sisällyttää vain tätä käyttöä vastaavan osuuden kirjanpitolain 5 luvun 5 §:n mukaisista poistosta.

Aktivoitavista kehittämismenoista on vähennettävä niitä varten saadut avustukset ja kehittämismenojen siirrot kolmannelle.

4 §

Kehittämismenojen aktivointiedellytykset

Hankekohtaiset kehittämismenot saadaan aktivoida, jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- 1) kirjanpitovelvollisella on kirjallinen suunnitelma ja tarvittavat voimavarat kehittämishankkeen loppuunsaattamiseen sekä sen kohteena olevan hyödykkeen markkinoimiseen tai hyödyntämiseen omassa toiminnassa;
- 2) kehittämishankkeen kohteena oleva hyödyke on yksilöity;

3) kirjanpitovelvollinen voi luotettavasti selvittää kehittämishankkeeseen kohdistettavat menot; sekä

4) kehittämishankkeen kohteena olevan hyödykkeen taloudellisuus tai kannattavuus on osoitettavissa todennäköiseksi.

Edellä 1 momentin nojalla aktivoitu määrä ei saa olla suurempi kuin varovaisuutta noudattaen laaditun tuottoarvolaskelman osoittama tulevaisuudessa kertyvä kate.

Kehittämismenot, jotka eivät täytä 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä, saadaan aktivoida pitkävaikutteisina menoina kirjanpitolain 5 luvun 1 ja 11 §:n mukaisesti. Samalla tavalla saadaan aktivoida tutkimustoiminnan menot, joilla tarkoitetaan uuden teollisen tai teknisen tiedon tuottamiseksi ja ymmärtämiseksi tarpeellisesta, alkuperäisestä

ja suunnitelmallisesta tutkimustoiminnasta aiheutuneita menoja.

5 §

Päätöksen soveltamista koskevat ohjeet ja lausunnot

Kirjanpitolautakunta voi kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla antaa ohjeita ja lausuntoja tämän päätöksen soveltamisesta.

6 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1998.

Helsingissä 26 päivänä tammikuuta 1998

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

Neuvotteleva virkamies Timo Kaisanlahti

N:o 51

Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä päätöksistä

Annettu Helsingissä 27 päivänä tammikuuta 1998

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa Suomen säädöskokoelmasta 17 päivänä lokakuuta 1980 annetun asetuksen (696/1980) 2 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on 22 päivänä joulukuuta 1993 annetussa asetuksessa (1364/1993):

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut seuraavan päätöksen:

Päätöksen nimike	MMM:n määräys- kokoelman n:o	antopäivä	voimaantulo- päivä-
MMMp kasvintuhoojien ja niiden isäntäkasvien kuljettamisen ehdoista annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen muuttamisesta *).....	18/1998	27.1.1998	6.2.1998

Edellä mainittu päätös on julkaistu maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelmassa. Päätös on saatavissa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta, osoite Liisankatu 8, PL 250, 00171 Helsinki, puh. (09) 134 211.

Helsingissä 27 päivänä tammikuuta 1998

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Ylitarkastaja *Tiina-Mari Martimo*

*) Komission direktiivi 97/46/EY; EYVL N:o L 204, 31.7.1997, s. 43.

N:o 52

Verohallituksen päätös**liikkeen- ja ammatinharjoittajan työmatkasta aiheutuneen elantokustannusten lisäyksen vähentämisestä vuodelta 1998 toimitettavassa verotuksessa**

Annettu Helsingissä 23 päivänä tammikuuta 1998

Verohallitus on elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain 8 §:n 12 kohdan nojalla, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1339/1989) määrännyt:

1 §

Liikkeen- ja ammatinharjoittajalla on oikeus vähentää omasta ja puolisonsa elinkeinotoimintaan liittyvästä tilapäisestä matkasta aiheutunut elantokustannusten lisäys kirjanpitoon kirjattujen menojen tai muun luotettavan selvityksen mukaisesti.

Jos matkasta aiheutunutta elantokustannusten lisäystä ei ole vähennetty 1 momentin mukaisesti, vähennys saadaan tehdä tämän päätöksen 3, 4 ja 5 §:ssä määrättyllä tavalla.

2 §

Elantokustannusten lisäyksellä tarkoitetaan määrää, jolla verovelvollisen ruokailu- ja muut elantokustannukset matkan johdosta ylittävät hänen tavanomaiset elantokustannuksensa. Matkustamisesta ja majoittumisesta aiheutuneet menot saadaan vähentää erikseen.

3 §

Matkan kestoajasta riippuen elantokustannusten lisäyksenä saadaan vähentää:

matkan kestoaika	vähennyksen määrä
— yli 6 tuntia	54,—
— yli 10 tuntia	102,—
kun matkaan käytetty aika ylittää viimeisen täyden matkavuorokauden	
— vähintään 2 tunnilla	54,—
— yli 6 tunnilla	102,—

Matkavuorokaudella tarkoitetaan 24 tunnin pituista ajanjaksoa, joka alkaa verovelvollisen lähtiessä matkalle toimipaikastaan tai asunnostaan ja päättyy hänen palatessaan toimipaikkaansa tai asuntoonsa.

4 §

Lisääntyneiden elantokustannuksien vähentäminen edellyttää, että matka on ulottunut yli 15 kilometrin etäisyydelle verovelvollisen toimipaikasta tai asunnosta, riippuen siitä, kummasta matka on tehty.

5 §

Jos ulkomaille tehty matka on kestänyt vähintään 10 tuntia, elantokustannusten lisäyksenä saadaan vähentää määrä, joka vastaa vuodelta 1998 toimitettavassa verotuksessa verosta vapaaksi katsottavien matkakustannusten korvausten perusteista ja määristä annetussa Verohallituksen päätöksessä mainittuja ulkomaille tehdyistä työmatkoista suoritettavien päivärahojen enimmäismääriä.

Vähennys lasketaan matkavuorokausittain. Matkavuorokausi on 24 tuntia matkan alkamisesta tai edellisen matkavuorokauden päätymisestä.

Vähennyksen enimmäismäärä määräytyy sen maan tai alueen mukaan, missä matkavuorokausi ulkomailla päättyy. Jos matkavuorokausi päättyy laivalla tai lentokoneessa, määräytyy vähennyksen määrä sen maan tai alueen mukaan, josta laiva tai lentokone on viimeksi lähtenyt tai jonne se Suomesta lähettäessä ensiksi saapuu.

Suomeen palattaessa verovelvollinen saa lisääntyneinä elantokustannuksina vähentää puolet viimeksi päättyneeltä matkavuorokaudelta lasketusta ulkomaanpäivärahaa vastaavasta määrästä, jos matkaan käytetty aika ylittää viimeisen ulkomaan alueella tai sieltä lähteneessä laivassa tai lentokoneessa päättyneen täyden matkavuorokauden yli kahdella tunnilla.

Jos matkaan käytetty aika ylittää viimeisen ulkomaan alueella tai sieltä lähteneessä laivassa tai lentokoneessa päättyneen täyden matkavuorokauden yli kymmenellä tunnilla, verovelvollinen saa vähentää lisääntyneinä elantokustannuksina viimeksi päättyneeltä matkavuorokaudelta laskettua ulkomaanpäivärahaa vastaavan määrän. Kotimaahan paluun jälkeen alkaneelta matkavuorokaudelta tai sen osalta elantokustannusten lisäys saadaan vähentää 3 §:n mukaan.

Verovelvollinen saa vähentää lisääntyneet elantokustannukset kysymyksessä olevaa maata varten 1 momentissa tarkoitetulla tavalla vahvistettua päivärahaa vastaavan mää-

rän, jos ulkomaille tehty matka on kestänyt vähintään 10 tuntia. Mikäli matkaan käytetty kokonaisaika jää alle 10 tunnin, elantokustannusten lisäys saadaan vähentää kotimaan matkoja koskevien säännösten ja markkamäärien mukaisesti.

6 §

Vähennyksen saamiseksi verovelvollisen on esitettävä selvitys matkan ajankohdasta, kes-
toajasta ja kohteesta sekä sen liittymisestä
elinkeinotoimintaan.

7 §

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä
helmikuuta 1998. Sitä sovelletaan vuodelta
1998 toimitettavassa verotuksessa. Vuoden
1997 aikana tehtyihin matkoihin sovelletaan
Verohallituksen päätöksessä (75/1997) liik-
keen- ja ammatinharjoittajan työmatkasta ai-
heutuneen elantokustannusten lisäyksen vä-
hentämisestä vuodelta 1997 toimitettavassa
verotuksessa säädetyjä markkamääriä.

Helsingissä 23 päivänä tammikuuta 1998

Pääjohtaja *Kirsi Seppälä*

Ylitarkastaja Minna Nieminen

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 44—52, 3 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA TIMO LEPISTÖ
OY EDITA AB, HELSINKI 1998